

«سر آغاز با نام و یاد خدا»

ریاضی را قورت بده

ویژه‌ی پایه‌ی سوم دبستان

تألیف:

فاطمه بخشیان - نفیسه جواهریان - اعظم شمس

برنامه‌ریزی و نظارت بر تألیف:

علی‌رضا رئیسی امجد

حل مسئله

یکی از راه‌های حل مسئله، مرتب‌سازی است. با استفاده از این روش می‌توانیم تمام حالت‌های ممکن را بنویسیم و چیزی را فراموش نخواهیم کرد.

مثال: چند جمع می‌توانی بنویسی که پاسخ آن‌ها ۹ باشد؟

$$0 + 9 = 9$$

$$1 + 8 = 9$$

$$2 + 7 = 9$$

$$3 + 6 = 9$$

معرفی هزار

اگر ۱ واحد به ۹۹۹ اضافه کنیم، کوچک‌ترین عدد چهار رقمی یعنی عدد (هزار ۱۰۰۰) به دست می‌آید. برای خواندن اعداد ۴ رقمی، سه رقم سمت راست آن را جدا می‌کنیم و سپس رقم‌های سمت چپ را با کلمه‌ی هزار می‌خوانیم و بعد از آن سه رقم سمت راست را می‌خوانیم.

چهار هزار و هشتصد و پنجاه و دو ۴۰۸۵۲

واحد طول (میلی‌متر، سانتی‌متر، متر، کیلومتر)

از واحدهای گفته شده برای اندازه‌گیری طول استفاده می‌کنیم.

هر سانتی‌متر = ۱۰ میلی‌متر   هر متر = ۱۰۰ سانتی‌متر   هر کیلومتر = ۱۰۰۰ متر

بهتر است از هر واحد، به‌جا و به‌موقع استفاده کنیم. مثلاً از واحد کیلومتر برای فاصله‌ی بین شهرها، از متر برای اندازه‌گیری طول اتاق و حیاط، از سانتی‌متر برای اندازه‌گیری کاغذ و مداد، و از میلی‌متر برای اندازه‌گیری وسایل کوچک‌تر استفاده کنیم.

واحد جرم (گرم و کیلوگرم)

برای اندازه‌گیری جرم اجسام، از ترازو استفاده می‌کنیم. هر کیلوگرم = ۱۰۰۰ گرم

می‌دانیم که هر کیلوگرم هزار گرم است. با توجه به این موضوع، نیم کیلوگرم ۵۰۰ گرم

می‌شود و ۴۲۳۰ گرم می‌شود ۴ کیلوگرم و ۲۳۰ گرم

ارزش پول

۲۸

واحد پول در کشور ما، ریال است و هر ده ریال برابر با یک تومان است.
 واحد پول در کشورهای مختلف، متفاوت است و ارزشهای متفاوتی دارد.
 ۲۰۰۰ تومان = ۲۰۰۰۰ ریال

عددهای تقریبی

ما می‌توانیم برای تقریب زدن یک عدد، بعضی از رقم‌های آن را از سمت راست حذف کنیم و به جای آن، صفر بگذاریم. مثلاً به جای عدد ۱۴۳۲ بگوییم: تقریباً ۱۴۰۰ . در تقریب زدن باید به رقم قبلی (در اینجا رقم دهگان) نیز توجه کنیم. اگر این عدد کم‌تر از ۵ بود، رقم صدگان تغییر نمی‌کند و اگر ۵ یا بیش‌تر از آن بود، یکی به رقم صدگان اضافه می‌شود.

$$۲۳۲۰ \rightarrow ۲۳۰۰$$

$$۲۳۸۰ \rightarrow ۲۴۰۰$$

تمرین

۱- با پرکردن جاهای خالی، اعداد سه رقمی بساز که رقم‌های آن ۲ و ۸ و ۴ باشد.

۲- با رقم‌های ۶ و ۰ و ۲ چند عدد سه رقمی می‌توانی بسازی؟ آن‌ها را بنویس.

۳- برای ساختن عددهای سه رقمی، از سه رقم ۹ و ۶ و ۲ استفاده کرده‌ایم. چند عدد جا افتاده‌اند؟ آن‌ها را بنویس.

۶۲۹ - ۶۹۲ - ۹۲۶ - ۹۶۲

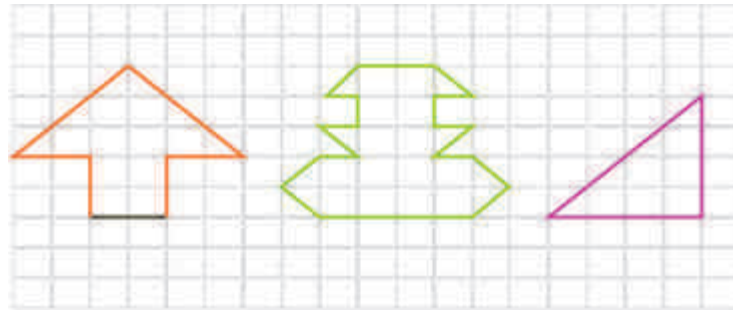
۴- به چند حالت می‌توان با تفریق عددهای بین ۱ تا ۲۰، به عدد ۹ رسید؟

۵- در یک جعبه، ۱۸ مداد و خودکار قرار داده‌ایم. اگر بعد از هر ۲ مداد، یک خودکار گذاشته

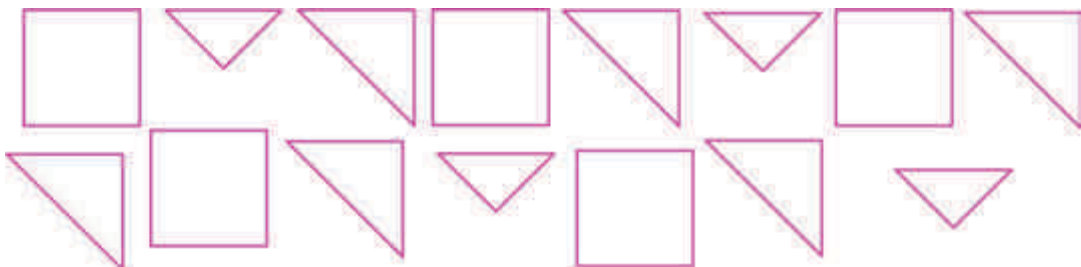
باشیم، در این جعبه چند مداد و چند خودکار قرار دارد؟

۶- به چند حالت می‌توانیم با عددهای ۵۰ تا ۱۰۰، عدد ۱۲۰ را بسازیم؟

۴۱- مساحت هر کدام از شکل‌های زیر، به اندازه‌ی چند مربع است؟

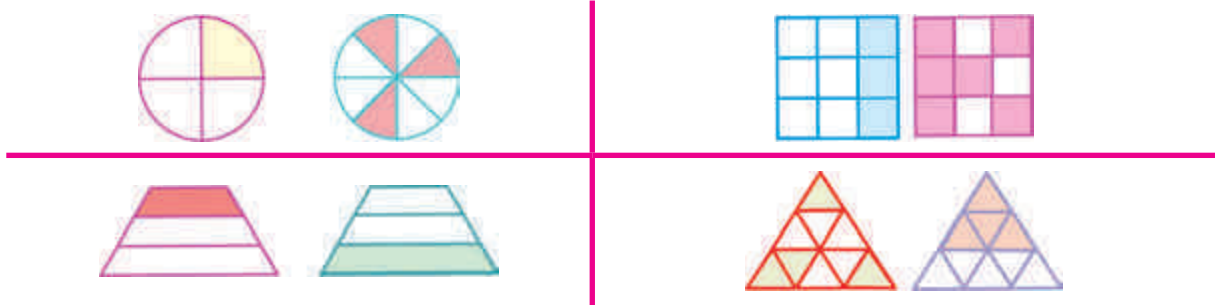

۴۲- ★ برای پر کردن سطح شکلی، از مربع و تکه‌های مربع به صورت زیر استفاده کردیم. برای پر کردن آن شکل از چند مربع کامل استفاده کرده‌ایم؟

۴۳- مادر مریم با تکه پارچه‌ها، یک رومیزی به شکل مربع دوخته است. اگر با همان تکه پارچه‌ها، یک رومیزی مستطیل شکل می‌دوزد، آیا مساحت آن تغییری می‌کند؟

۴۴- ★ در هر دسته، مساحت بیش‌تری از کدام شکل رنگ شده است؟

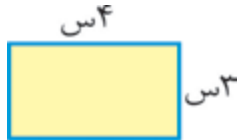

۴۵- با وصل کردن نقطه‌های روی هر ضلع به یک‌دیگر، تعداد مربع‌های کف هر شکل را حساب کن.

۴۶- با توجه به سؤال قبل، برای پیدا کردن مربع‌های کف شکل «الف» از چه عبارت ضربی می‌توانیم استفاده کنیم؟ شکل «ب» چه طور؟

۴۷- مساحت هر یک از شکل‌های زیر، چند سانتی‌متر مربع است؟

۴۸- اندازه‌ی هر ضلع مربعی ۶ سانتی‌متر است. مساحت آن چند سانتی‌متر مربع است؟ محیط آن چند سانتی‌متر است؟

۴۹- اندازه‌ی طول و عرض مستطیلی ۴ و ۲ سانتی‌متر است. مساحت آن چند سانتی‌متر مربع است؟

۵۰- با توجه به توضیحات هر دسته، مساحت شکل را پیدا کن.

مستطیلی به ابعاد ۴×۵ سانتی‌متر

مربعی که هر ضلع آن ۴ سانتی‌متر باشد.

یک کاشی مربع شکل به ضلع ۲ سانتی‌متر

یک قطعه عکس ۳×۴ سانتی‌متر

آزمون ارزشیابی

نوبت اول

۸۰۹۵

۱. با توجه به عدد مقابل به سؤالها پاسخ بده:

(الف) این عدد را به حروف بنویس. ....

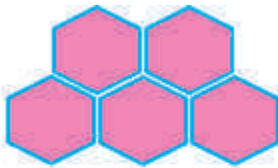
(ب) رقم صدگان آن چند است؟ .....

(ج) با رقمهای همین عدد، بزرگترین عدد ۴ رقمی را بنویس. ....

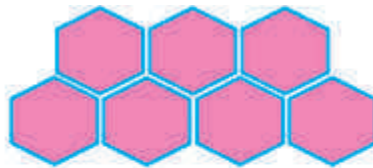
۲. در الگوی زیر، شکل چهارم چند شش ضلعی خواهد داشت؟

شکل ۱

شکل ۲

شکل ۳

شکل ۴

۳. با توجه به ماشین ورودی - خروجی زیر، عدد ورودی چند است؟

۴. علی رضا ساعت ۹ صبح از خانه خارج شد و ۷ ساعت بعد به خانه برگشت.

علی رضا چه ساعتی از بعد از ظهر به خانه برگشته است؟

